

Recensies

EXPOSITIE

THOM PUCKEY

Thom Puckey: 11 Easy Pieces, Love & Self-Damagenfo
In Stedelijk Museum 's-Hertogenbosch, t/m 2/2. sm-s.nl

Puckeys werk zet aan het denken over wat echt is en wat niet.

Sta oog in oog met een beeld van Giovanni Lorenzo Bernini, in Rome of Siena, en je mond valt open. Hoe is het mogelijk dat deze 17de-eeuwse, Italiaanse beeldhouwer zo veel gevoel in zijn heilige Theresa dan wel Maria Magdalena heeft weten te leggen? Zo lekker en levensecht zijn hun rondingen, dat je het marmer zou willen strelen en kussen.

Ook in het Stedelijk Museum 's-Hertogenbosch wil je het materiaal voelen, al is het maar om te begrijpen wat het is. Kunststof? Steen? Zo'n ijzige en afstandelijke uitstraling hebben de tien naakte vrouwen van de Brits-Nederlandse beeldhouwer Thom Puckey (65) dat je bijna niet gelooft dat ook zij uit marmer zijn gehouwen. Uit soortgelijk spierwit marmer als waarmee Bernini en Michelangelo werkten, naar instructie en mal van Puckey, uitgevoerd door Italiaanse ambachtslieden.

Is Puckey gek geworden? Wil hij zich meten met deze groten der aarde? Na tal van natuurbeelden in brons, waaronder het bekende *Drie Bomen* op het Binnengasthuisterrein in Amsterdam, was Puckey al langer fan van de klassieken. Maar het gaat ver om jezelf zo nadrukkelijk in de traditie te wroeten.

Puckey is natuurlijk niet gek. Hij neemt de kijker geraffineerd bij de neus. Dat begint al bij de titel. *11 Easy Pieces* heet de tentoonstelling, naast de naakten staat ook een ouder abstract werk in Den Bosch opgesteld. Inderdaad lijken de beelden makkelijk, al te makkelijk in hun effectbejag. De beeldschone, gestroomlijnde vrouwen in soms obscene standjes flirten opzichtig met mannelijke parafernalia. Een hele voorraad hyperrealistisch wapentuig geeft Puckey ze mee, van

Beretta M92 (detail), uit 11 easy pieces

Foto Thom Puckey

een Beretta tot drie pistolen en een mitrailleur. Ultieme schoonheid naast uitgesproken geweld. Verontwaardiging gegarandeerd.

Maar dan begint het spel. Het klopt niet wat je ziet. Als Puckey de kijker een makkelijke, voor de hand liggende spiegel wil voorhouden van de gewelddadige wereld waarin wij leven, dan lukt dat niet. Zo nonchalant en decoratief liggen de pistolen in hun hand, dat je geen moment gelooft dat de vrouwen tot schieten zullen overgaan. Ook uit hun gekunstelde pose spreekt gevaar van bordkarton. Het zijn posen uit film, game of krantenfoto. Fictie of feit, maar zelfs dan nadrukkelijk nagespeeld, onecht geworden werkelijkheid.

Wat ook wringt: de flirt met een klassiek, Grieks schoonheidsideaal en de gekreukelde matrassen of kussens

waarop de vrouwen zitten: aan de werkelijkheid ontleende, platvloerse huiselijkheid die het ideaal flink ondermijnt. Zo speelt Puckey. Ook de beelden zelf zijn nu eens beschamend echt, in tepel en schaamlip, dan weer voorzien van een kapsel zo nep als de plastic manen van My Little Pony.

Alles wat ik zeg is onwaar is de titel van het oude beeld waaromheen de naakten zich scharen. Dat dé waarheid niet bestaat wisten we al lang, maar Puckey laat zien dat ook dé werkelijkheid niet bestaat. Die is net als zijn beelden een geraffineerde constructie, een mengelmoes van feit en fictie. Dat is pas gevaarlijk: een wereld waarin niemand meer weet wat echt is en wat niet en ieder zijn eigen beeld van de werkelijkheid creëert, zonder zich om een ander te bekommeren.

Marina de Vries